

szárnyról. A többi példányon is hasonló alakúkat leltem; úgy látszik, hogy a jobbszárnyon lévő hosszabb, de tompább végű, ugyancsak ezek csavarodottabbak is. Színük világos hamuszínű, kékesbe hajló, elhegyesedő végük fekete.

Ebben tehát szerintem a kigyászölyv is emlékeztet az ősmadarakra (Archaeopteryx), akár csak a Parra, a Hoplopterus, Palamedea és Plectopterus nembeliek.

Jegyzet. Ismeretes, hogy a madárszárnyon csak három ujj van, melyek a pentadaktylus végtag 2, 3. és 4. ujjának felelnek meg. Ujjkörmök rendszeren csak a 2. és a 3. ujjon fordulnak elő. Legnagyobbak a 2. ujjon (fiókszárnyon) előfordulók SZEMERE úr a Circaëtus-on kívül még egy Gavia arcticus L. jobb szárnyáról is küldött ilyen körmököt. Itt is a 2. ujj körme sokkal nagyobb, mint a 3.-é. Ez a két előfordulási adat az irodalomban eddig nem volt megemlítve. Legutóbb küldött SZEMERE úr egy Anas boscas L.-ről is ilyen ujjkörmöt, mely fajnál már GADOW is talált ilyen körmöt. Úgy látszik, hogy még sok más fajnál is található ezeket a körmököt. Legérdekesebbek e tekintetben az Opisthocomus cristatus fiókái, melyek valószínűs szárnykarmokkal kapaszkodnak a fákra.

Vesd még össze: GADOW, H.: Vögel in BRONN'S Klassen u. Ordnungen des Tierreichs. Leipzig, 1891.

LUCAS, Fr. A.: The weapons and wings of birds. Report of National Museum. Washington, 1893.

Dr. GRESCHIK JENŐ.

sind die vom rechten Flügel länger, doch stumpfer, auch mehr spiralförmig. Ihre Farbe ist etwas bläulich aschgrau, ihre Spitze schwarz.

Meiner Meinung nach erinnert hiedurch auch der Schlangennadler an die Urvögel (Archaeopteryx), gerade wie jene aus dem Genus Parra, Hoplopterus, Palamedea und Plectopterus.

Notiz. Bekanntlich sind am Vogelflügel nur drei Finger vorhanden, welche dem 2., 3. und 4. Finger der pentadactylen Extremität entsprechen. Fingernägel kommen gewöhnlich nur am 2. und 3. Finger vor. Am grössten sind die, welche am 2. Finger (Afterflügel) vorkommen. Herr v. SZEMERE sendete ausser von Circaëtus auch vom rechten Flügel einer Gavia arcticus L. solche Nägel. Auch hier ist der Nagel des 2. Fingers viel grösser als der des dritten. Das Vorkommen von Fingernägeln bei diesen beiden Arten war bisher in der Literatur nicht bekannt. Neuestens sendete Herr v. SZEMERE von Anas boscas L. einen derartigen Fingernagel, bei welcher Art schon GADOW einen Nagel nachwies. Es scheinen diese Art Nägel noch bei vielen anderen Arten vorzukommen. Am interessantesten sind in dieser Beziehung die Jungen von Opisthocomus cristatus, welche mit förmlichen Flügelkrallen sich beim Flattern zwischen dem Gezweige helfen.

Siehe noch: GADOW, H.: Vögel in BRONN'S Klassen u. Ordnungen des Tierreichs. Leipzig, 1891.

LUCAS, Fr. A.: The weapons and wings of birds. Report of National Museum. Washington, 1893.

Dr. EUOEN GRESCHIK.

Az osztriganyitogató fiókája.

Írta LENNART SEGERSTRÅLE.

Június hó végének napsugaras idején a délfinnországi szigetek madárvilága rendkívül tarka és változatos képet mutat. Eltekintve a vízben pezsgő életől, a melyet főleg a különböző tengeri madarak tarka sokasága élénkít, maguk a vörös gránit és feketeszürke gneissziklák is vonzólag hatnak a rajtuk hemzsegő madárfiókákkal. Ezeket, de még inkább a sárgásszürke, különféle tengeri növényekkel: füvekkel, Carex-fajokkal benőtt agyagtartalmú homokpadokon érdekes leletekre bukkanhat a kutató. Kis füves területekre rakják a gázlók tavasszal tojásaikat, hogy a hasonló színezetű háttér természetes védelmére bízzák.

Június napjaiban már a fiókákat találjuk meg jól elrejtve a fűben, vagy a szürke és barnás-sárga sziklák között. A közönséges gázlók, itt a Totanidák, Charadriusok stb. fiókái könnyen megtalálhatók, mert nem tudnak jól elrejtőzni. Gyakran megleégesznek azzal, hogy fejüket valamely védő kő, vagy növény mögé dugják: testük azonban ilyenkor tökéletesen védetlen marad.¹

Egészen másként tesz az osztriganyitogató (*Haematopus ostrilegus* L.), a mely távolról sem oly gyakori, mint a fentemlítették. Tarka tollruhája a háttértől élesen elüt és ezért már messziről feltűnik. A fiókákkal azonban éppen fordítva áll a dolog. Hozzájuk közeledve, az egyetlen jel, a mely ottlétükre figyelmeztet: az anyamadar aggódó és egyre növekedő „plyipp-plyipp“ kiáltása. Sajátságos, hogy az osztriganyitogató, ha fiókáit felfedeztük, egy szempillantás alatt teljesen elnémul és eltűnik, később is csak időnként repül vissza, hogy néhány siró szó után újra eltűnjön.

¹ Norvégiában tett közvetlen megfigyelésem szerint a pehelytollazatban éppen a szabadon maradó hátsó gömbölyű rész alkalmazkodik pontozatai által a kövekhez és ez teszi a madarat láthatatlanná. A fej konturvonalai által elüt, ezért dugja el. H. O.

Junger Austernfischer.

VON LENNART SEGERSTRÅLE.

An den sonnenklaren Tagen am Ende des Juni bietet das Vogelleben in den südfinnländischen Inselgruppen einen mannigfaltigen und interessanten Ausblick dar. Von dem sprudelnden Leben im Wasser abgesehen, womit hauptsächlich der bunte Wirrwarr von allerlei Seevögeln bezeichnet wird, üben auch die roten Granit- und schwarzgrauen Gneisfelsen mit ihrem Jungvogelleben eine ausserordentlich grosse Anziehungskraft aus. Hier und noch öfter auf den gelblichgrauen, mit verschiedenen, der Meeresflora angehörigen Gräser- und Carexarten bewachsenen, tonhaltigen Sandbänken, kann man bisweilen hochinteressante Funde machen. Auf solchen kleinen Grasflächen haben viele, verschiedene Stelzvögel, sich auf den natürlichen Schutz, verlassend den der gleichfarbige Hintergrund ihnen bietet, im Frühling ihre Eier gelegt. Nun aber findet man ihre Jungen, gut im Gras oder zwischen den grauen und braungelben Steinen verborgen. Die Jungen der gewöhnlicheren Stelzvögel, hier z. B. die der Totanidae, Charadriidae und anderen, sind gewöhnlich nicht so schwer zu finden, da sie es nicht verstehen, sich sorgfältig zu verbergen. Sie begnügen sich oft nur damit, dass sie das Haupt hinter einen schützenden Stein oder eine Pflanze verbergen, wodurch der übrige Teil des Körpers vollkommen unbedeckt bleibt.¹ Ganz anders ist es mit dem Austernfischer (*Haematopus ostrilegus* L.). Dieser Vogel, der überhaupt nicht so allgemein wie die obengenannten ist, sticht gewiss selbst durch seine bunte Tracht vom Hintergrunde recht scharf ab und wird auch deshalb sehr einfach schon aus weiter Entfernung entdeckt, aber mit den Jungen steht es gerade umgekehrt. Das einzige Zeichen, dass man sich dem Jungen eines Austernfischers nähert, ist das ängstliche „plyipp-plyipp“ der Mutter, deren Schreien immer

¹ Aus unmittelbarer Erfahrung, die ich in Norwegen machte, ist es im Flaumenkleide eben der freibleibende kugelige Hinterteil, der sich durch seine Punktierungen den Steinen täuschend anpasst und die Unanfälligkeit des Vogels bewirkt. Der Kopf sticht durch seine Konturen ab, daher das Verbergen.

Haematopus ostrilegus L.

